

що правда, коротко вібрано все найважливіше, що треба би знати у практиці.

Ще одна причина, чому дві перші частини вийшли більші, ніж третя. Багацько законів, які відносять ся до складні, поміщено в перших частинах, щоб за ними не дуже шукати. І загалом системи я не дуже додержував ся, а вміщував поодинокі явища там, де думав, що вони читачеві найшвидче впадуть у вічі (н. пр., ступінования прикметників при відміні Іх, повстання прислівників при самих прислівниках і т. д.).

Само по собі, що в цій книжці грає немалу роль розяснення граматичних назв, які виведено теж методичним способом так, що тими вказівками може користуватись і український учитель, і читач із народа, який цікавить ся українською граматику.

Щоб читачеві, який учив ся в російській школі російської граматики, ще ясніші стали різниці з російською мовою, щоб він іще лінше впевнив ся, що українська мова *самостійна*, що має свої *окремі* закони, зовсім не такі, як у російській мові, граматику уложено так, що легко покласти в думці побіч себе явища в обох мовах і поробити з того відповідні висновки.

Я вважаю, що цей час для науки української мови *переходовий*, й саме тому вибрав цей шлях. Пізніше цього не буде треба, бо перед нами не будуть уже *лічною* марою стояти закони російської граматики, які ми *придбали* собі тяжкими зусиллями. Тепер же ніхто іще не може *вилетіти* з тямки всі ці „іменительні“, „существительні“, „междуметія“, „яті в корні“ і т. д. — то так треба було з тим лічити ся.

Наголосів у книжці скрізь я не давав ізза технічних причин. У друкарні їх небагато, треба було вдатись хоч чимнебудь, ставити наголоси хоч там, де вони були *непечні*. Зрештою, для такої мети, з якою писана ця книжка, я вважаю, що це хиба не велика, тим більше, що в нас *голос* іще не устаткував ся.

Пускаючи у світ *оцю практичну граматику*, я нічого *не бажаю*, як тільки того, щоб вона послужила добром.